Spomienkové oslavy 81. výročia ukončenia II. svetovej vojny

7.5.2026 - Ľudmila Rajnohová | Mesto Nová Baňa

Kladením vencov k pamätníkom pripomínajúcim obete doposiaľ najväčšieho vojnového konfliktu známeho ako 2. svetová vojna si každoročne pripomíname víťazstvo nad fašizmom.

Tento rok to bude už po 81. krát. Každoročne je na oslavách čoraz menej priamych účastníkov, ktorí by nám hrôzy vojny svojimi autentickými spomienkami pripomínali.

Dňa 8. mája oslávime Deň víťazstva nad fašizmom. Pripomeňme si význam tejto udalosti v strohých faktoch a číslach. Nie sú to emotívne spomienky účastníkov, ale emócie vzbudzujú. Aj by mali, veď si predstavte koľko detí prišlo o otcov a matky? Koľko rodičov o deti? Koľko žien a mužov stratilo manželov, manželky, koľko sestry, bratov či priateľov.

Predstavte si za veľkými číslami obetí jedinečné ľudské osudy! Roky 1939 - 1945 sú jednou z najtragickejších a najdramatickejších kapitol novodobých dejín. Vojnový požiar obrovských rozmerov poznačil osudy niekoľkých generácií ľudí. Mnohé národy prežívali najtragickejšie okamihy svojej existencie a rozhodovalo sa o ich budúcnosti na dlhé desaťročia. Európska civilizácia sa stretla s doposiaľ nevídanou vlnou násilia nielen na frontoch, ale najmä v zázemí. Prvý raz v histórii sa jedna časť civilizovaného obyvateľstva pokúsila celkom vyhubiť niektoré národy a etniká. Bilancia vojny je neobyčajne desivá. Svetový konflikt vtiahol na bojiská 61 štátov, čo tvorilo 80 % obyvateľov Zeme. Bojovalo sa na území 40 štátov a zahynulo takmer 60 miliónov ľudí, z toho asi 27 miliónov na bojiskách. Státisíce ľudí v zázemí zahynulo pri bombardovaní, pri postupe frontu, v národnooslobodzovacích hnutiach, vo väzeniach.

Svet sa ťažko vyrovnával s pravdou o koncentračných a vyhladzovacích táboroch, kde sa nacisti ukrutným spôsobom pokúsili vyvraždiť vybrané národy a etniká. 40 % židovskej populácie, asi 6 mil. Židov, bolo poslaných na smrť (holokaust). Na území Nemecka a Rakúska sa nachádzalo 636 koncentračných táborov. Ďalšie boli najmä na území Poľska, Ruska a Československa. Len v Osvienčime zahynulo v rokoch 1942 – 1943 2,5 mil. ľudí z celej okupovanej Európy.

Ľudská zloba, túžba po moci, po bohatstve nepoznala mieru ani rozumnú hranicu. Druhá svetová vojna vyznačujúca sa bojom proti fašizmu bola jednou z najstrašnejších udalostí 20. storočia, ktorú vyvolalo vtedajšie fašistické Nemecko na čele s Adolfom Hitlerom s úmyslom vytvoriť takzvanú „Tretiu ríšu“. Táto vojna spustošila celú Európu a jej následky badať dodnes ako vieme z histórie, fašizmus síce chcel zjednotiť Európu, nie však na základe dobrovoľnosti a vzájomnej tolerantnosti a dohody, ale metódou vojenských výbojov na nesprávnych základoch a princípoch, na základe rasovej nenávisti a vyvyšovania sa jedného národa nad druhými.

V týchto dňoch sa ľudia celého sveta schádzajú, aby si pripomenuli tento historický medzník v dejinách ľudstva a položením kvetín a vencov k pomníkom padlých hrdinov fašistického odboja si uctili pamiatku tých, ktorí svoje životy obetovali za slobodu.

Klaniame sa pred pamiatkou všetkých obetí a prajeme si, aby bola mementom a poučením pre súčasnú a budúcu generáciu.

Česť pamiatke obetí druhej svetovej vojny!

Mgr. Ľudmila Rajnohová, MBA, prednostka mestského úradu

zdroj foto: archív mesta

https://www.novabana.sk/aktuality/oznamy/spomienkove-oslavy-81-vyrocia-ukoncenia-ii-svetovej-vojny